

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrta leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Častitemu vredništvu „Slovenskega naroda“.

Gledé na § 19 tiskarne postave podpisani pošljejo sledečo popravko, da se natisne: Deputacija, v kateri je v vradnem članku št. 70 „Slovenskega naroda“ t. l. govor, ki se je mesca oktobra 1875 v zadevah dolenske železnice na Dunaj podala so se samo le sledeči vdeležili: Poglavitni namen te deputacije je bil, pri vladi to doseči, da ona imenovano železnico v takrat dočakani vladni železniški program sprejme. To se je faktično tudi doseglo. Pritrditi se je moralo, da je nemogoče, se takoj že v letu 1876 izpeljave te železnice lotiti, ker ni bilo se nadjati, da bodo v tem času pred vsem neobhodno potrebne obširne obravnave z ogrsko vlado zaradi protete in sklepa te železnice na hrovaškem dognane. Da se pa za prihodni čas, dokler da bode ta obravnava gotova, izpeljava dolenske železnice ne zakasni, si je deputacija prizadajala, od cesarske vlade to doseči, da se koliko mogoče naglo vse to, kar je pred izpeljavo potrebno, učini. Torej posebno to ni resnično, kar „Slovenski narod“ trdi, da je vdeležnik te deputacije Dr. Schaffer, ki zraven rečeno niti vodja, niti govornik te deputacije ni bil, k nekemu ministru rekel: „dajte nekoliko meriti in trasirati, da bodo ljudje le nekaj videli.“

Ljubljana 27. marca 1876.

Dr. Fried. Kaltenegger, Alexander Dreo, C. Luckmann, Dr. Adolf Schaffer.

K popravku, ki ga vsled sodnijske obravnave na prvem mestu prinašamo, dodajemo, da smo konec prvo poslanega popravka (besede, katere so gg. pošiljatelj tudi hoteli v popravek uvrstene imeti: meči, vrzi neumnemu ljudstvu itd.) izpustili vsled pogodbe in našega priznanja, da je bil to naš komentar. Ur.

Listek.

Episoda iz saborskih volitev leta 1871 v Zagrebu.

(Konec.)

Meni je bilo čudno pri srci. Nijsem vedel kam bi šel. Svojih somišljenjakov nijsem nikder našel. Vedel sem za gotovo, da so kje v kakej krčmi zbrani, — pa kje? K sreči sestane en jednega svojih souradnikov, Slovenca V. in narodnjaka skozi in skozi. Kje so „naši“ ga vprašam. — V kapitolske pivarni. — Ideva tija. — Ne, počakaj tukaj le. Jaz grem po O-a tudi slovenskega uradnika. In res kmalu pride V. z Ojem nazaj. Kaj je — nju vprašam — je-li bodeta glasovala? — Bodeva, če ti glasuješ. — Jaz glasujem, dajta roke! in podali smo si jih. Sedaj gremo v kapitolsko pivarno. Tam smo našli tri volilce, jednega Čeha profesorja, in dva mlada hrvatska uradnika. Stopivši v sobo zakriknejo na nas; mi

Z jugoslovanskega bojišča

sicer ne prihajajo poročila o velikih zmagah, ker so se Turki poskrili po tvrdujavah, ali vendar so dobre vesti. Vstaši se nečejo podati, nečejo kljubu temu, da celo naša Avstrija na Andrassyjev ukaz proti njim dela in vsled tega general Rodić v Dubrovniku mir napravlja. — Najnovejše vesti vladne „Pol. Corr.“ poročajo, da so vodje vstašev Peko Pavlović, Sočica in Zimunić zavrgli vse ponudbe miru in, da ne pusté Turkom živeža v tvrdujavo Nikšić dovesti. Može imajo pogum in moč, Turčija pa, ta velevlast, berači milosti in prizanašanja v vstaših! To je veliko znamenje in zares se je čuditi, zakaj Srbija in Črnagora, to nemoč in truhlost videči ne zgrabita orožja in ne ideta v pomoč svojim bratom.

Kar veselje je videti in čitati slabo voljo nemških Turkov v „N. Fr. Pr.“ in drugih naših nemških glasilih nad tem, da nečejo hercegovinski kristjanje in Slovanje orožja proč vreči in Nemcem ter Turkom na ljubo v turške roke vreči se, da bi bili reformirani t. j. na kolec nabiti. Večna sramota ostane to nemško vedenje nasproti narodu, ki se za svojo svobodo bori! Nikdar nobeden Slovan ne sme pozabiti, da sedaj naši Nemci in nemškutarji drže z divjimi poganskimi Turki, nekdanjimi dednimi sovražniki naše države. To razjasnuje bolj nego vse drugo vso lažnjivost nemškega liberalizma.

Mej tem nam zadnji broj jedinega črnogorskega časnika „Glasa Črnogorca“ zagotavlja, da je vse laž, kar nemški turški prijatelji o Črnej gori in njenem vedenju nasproti vstanku pišejo. Črna gora sicer govori z diplomacijo, a nikdar jej ne bode sramotnega pomočnika

igrala. Ta list črnogorskega kneza pravi po „Istoku“: „Ako Srbija ne razvije vojne zastave, nego sramno izda srbsko misel, more slobodno zapisati svoj testament. No kolikor mi položje poznamo stvari stoje tako, da bode se strani Srbije dobro šlo.“ —

Od črnogorske strani pa pravi glasilo Črnogore: „Od strani Črne gore pojde vse dobro.“ In končuje: „Znajte, da je denašnja situacija svršetak dosadašnjega toka stvari, da je ovo nastupio moment, ali odlučni moment, i samo moment.“ — To se pravi: brž se mora odločiti! Torej najbližnji dnevi morajo veliko odločitev na našem jugu donesti. Bog daj dobro!

Najnovejši belgradski list „Šumadija“ pak poroča, da se te dni objavlja nova organizacija srbske vojske, ter končuje članek: „Nestrpljivo očekujemo, da vidimo kakve odsudne (odločne) mere, koje će dati nesumnjiva dokaza, da se vlada odsudno rešila za politiku, koja najbolja odgovara interesima ne samo male Srbije, nego presvega velikim interesima celega naroda.“

Tudi dunajski listi z vidnim strahom pripovedujejo, da ima vojna stranka v Belgradu še vedno veliko prevago.

Deželni zbori.

Kranjski deželni zbor.

(VIII. seja. 1. aprila.) Podporno društvo filozofične fakultete na Dunaji prosi podpore. Izroči se peticijskemu odseku.

Poslanec Horak izroči peticijo mnogo hišnih posestnikov v Ljubljani, naj bi se 15%, ki se za vzdrževanje poslopj od davkov odtegujejo, povišali.

Poslanec pl. Langer izroči prošnjo pod-

stveni zapisnikar, moj dober osobni prijatelj, sicer pa veliki magjaron. Misleči, da bodemo vsi kot uradniki za vladnega kandidata glasovali, mi veselo namigne. Jaz sem prvi glasoval, in ko vprašan za koga glasujem, rečem, da za Mrazovića, je moj zapisnikar žalostno glavo odmajal. Po volitvi domov gredé, srečam res zopet znanega podvornika. Ravno prav, reče, da sem jih srečal, da jim morem ta listič izročiti. Hotel sem ga jim doma pustiti, pa gospa so me ven sterala.“ Jaz odprem list, ter berem v njem nalog necega centralnega volilnega odbora, v katerem je izrečno stalo: „Vi imate do jedan sat po polu dne vladinega kandidata za Deželića glasovati.“ — Dragi moj, vi ste meni listič pre kasno izročili. Sada ste vi krivi, da sem za Mrazovića glasoval, se malo pošalim. „In su prav imeli, znaju, da budu 'si magjaroni propali, svet, 'se tako govori,“ se mi nasmehne.

Soproga je bila vesela, da nijsem samo neutralen ostal, nego da sem za uprav Mra-

pornega društva za dijake v Novem mestu za podporo.

Poslanec M. Lavrenčič izroči prošnjo cestnega odbora v Vipavi, za podporo.

Poročilo deželnega odbora z računskimi sklepi ustanovnih zakladov za leto 1875;

poročilo deželnega odbora s proračunom za leto 1877 in z računskim sklepom za leto 1875, norišno stavbenega zaklada;

poročilo deželnega odbora z računskim sklepom zemljiščno-odveznega zaklada za leto 1875;

poročilo deželnega odbora z računskim sklepom normalno-šolskega zaklada za leto 1875; in

poročilo deželnega odbora z računskim sklepom deželnega zaklada za leto 1875, se zroče finančnemu odseku v pretres in poročanje.

Poročilo finančnega odseka k proračunu deželno-kulturnega zaklada za l. 1877 se brez debate odobri.

Prošnja okrajnega zdravnika, Ipavca v Novem mestu za nagrado se zavrže.

Prošnja občine Lož za povračilo oskrbnih stroškov za jednega brezdomovnega gluho-nemega človeka se reši s tem, da se dovoli 100 gld.

Prošnja občine Ihanske, prošnja barona Perglasa, da se ustavi zarad zaostalih zemljiščno odveznih davkov eksekucija proti njemu in prošnja občine Šturije zarad ponavljalnega šolskega poduka ob praznikih se izroče dežel-nemu odboru, ravno tako peticija zarad raz-deljenja občine Selske v več občin in prošnja zarad združenja cele Poljanske fare v jedno občino, v daljšo preiskavo in končno rešitev.

Prihodnja seja bode vtorek.

Štajerski deželni zbor.

Iz Gradca 1. aprila. (Telegram, za zad-njo številko prekasno uredništvu izročen.) Cesarski namestnik je deželnemu zboru pred-ložil postavo gledé reguliranja Savinje od Mozirja do Celja. To vest bodo naši Savinjčanje z veseljem pozdravili.

Deželni zbor goriški.

Iz Gorice, 31. marca. [Izv. dop.]

III. seja dne 24. marca. Dottori na-vaja razloge v podporo svojega predloga za-stran prenarredbe domovinske postave. Zbor

sprejme vse tri točke njegovega predloga, to je 1., da se ima peticija odposlati državnemu odboru v dosego nasvetovane prenarredbe; 2., da se ima naprositi g. dež. glavarja, da jo kot državni poslanec izroči visokej zbornici in krepko podpira in 3., da se peticija priobči tudi vsem družim deželnim odborom.

Potrdijo se 4 načrti postav. Zastran raz-delitve občinskih zemljišč v Sv. Križu, v Vel-kih Žabljah, v Štanjelu in v Kobdilu.

Kmetijskemu društvu v Gorici se povikša letna podpora iz deželnega zaloga od 500 na 1000 gld.

Zbor prestopi na dnevni red o vladnem vabilu, da bi se sklenile nekatere določbe zoper razširjenje trtne uši (philoxera vastatrix).

Cestnemu odboru Cervinjanskemu se do-voli denarna pomoč 1582 gld. za vzdrževanje mejnega mosta čez reko Taglio.

Podpornemu društvu Graških visokošolcev in odboru v podporo pravnikov na Dunajskej univerzi je dovoljena podpora vsakemu 25 gld.

IV. seja dne 28. marca. Predsednik na-znanja, da je postava zastran varstva polj-skega blaga, ki je bila sklenena v zadnjelj sesiji, na najvišjem mestu potrjena.

Novo došle peticije se izroče dotičnim od-sekom.

Dottori stavi nujni predlog, naj bi se prenarredil §. 16 deželnega reda, veljavnega za pokneženo grofijo Goriško in Gradiško tako, da se bodo smeli voliti deželni odborniki tudi izmed poslancev stanujočih na deželi. — Pred-log se izroči pravnemu odseku.

Dr. De per is predlaga, naj se prenarredi postava o ljudskih šolah, za kolikor zadeva skladanje dotičnih stroškov.

Predlog gre pravnemu odseku v razpravo. Potrdijo se nekateri računski sklepi zalo-gov, koje oskrbuje deželni odbor.

O prošnji Oglejske občine za načrt po-stave, po katerelj bi se uravnala skladba žup-nikove in zdravnikove plače, prestopi zbor na dnevni red.

Prošnja nekaterih veleposestnikov, da bi se cesta od Vipolž do Kaprive uvrstila mej skladovne se zavrne.

Modroslovcu Antonu Brunatu na vseučil-lišči v Gradci se dovoli 100 gld. podpore.

O prošnji Solkanske in Kronberške občine, da bi cesta od Solkana skozi Kronberg do

Ajševice postala skladovna, prestopi zbor na dnevni red.

Mestnemu muzeju v Ogleji je dovoljena podpora 300 gld. za l 1877.

Pogorelcem v Kalu je dovoljena denarna pomoč 500 gld., ki se izplača l. 1877.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. aprila.

V *isterskem* deželnem zboru je itali-janska večina sklenila resolucijo naj se od-pravi nemški jezik iz učiteljšča, slovenski oddelek tega učilišča naj se pa v Gorico pre-stavi.

V *moravskem* deželnem zboru je bila pri obravnavi peticije za slovansko kmetijsko šolo ostra debata. Veber in Demel sta Nem-cem resnico povedala.

Tudi *guliškega* deželnega zbora je po tem zasedanji konec. Zato je sklenil klub po-litijskih poslancev izvoliti poseben odbor, ki bode nove volitve vodil.

Vnanje države.

Ruski car pride 10. maja v Berlin, kder ostane dva dni, On je bolehen, zdravniki mu svetujejo paziti se, iz tega je izviral po Evropi razglašena novica, da se hoče sam od-povedati. Če se pa tudi ne bode sam, bode ga skoraj osoda in potem bode tudi ruska po-litika boljša in nemška pšenica cenejša.

V *španjskih* korteših so v adresnej debati bridke besede pale. Posebno odlikoval se je velikanski govor blazega Kastelarja, ka-terega prinesemo v prihodnej številki.

Angleži bodo s časom postali vedno večji protivniki Rusije in s tem Slovanstva. Uže sedaj z veliko skrbjo pazijo svoje meje v Indiji in tekmujejo z Rusijo. Zarad tega je orijentu taka, da tam simpatije izgublja, kjer jih največ ima.

Dopisi.

Izpod Nanosa 28. marca. [Izv. dop.] Kmalu bi skoraj mislil, da se je celó ljuta smrt proti našemu ubozemu národu zaklela; neprenehoma nam pobira, najbolj koristne, delavne in požrtvovalne národnjake. Nij še jedna rana zaceljena, uže useče nam drugo še hujšo in večjo. Ne davno tega, kar je mila nam domovina z dr. Lavričem zopet izgubila jednega svojih najblažjih sinov. Vsak, ki ga je poznal, vsak ki je le kedaj z njim imel priliko občevati, pripoznati mora, da izgubili smo z njim, najbolj navdušenega in za-

zoviča glasoval. Kadar koli je potem čez kapitol šla so jo kanoniki fetirali, kot národ-njakinjo, kar se jej se ve da strašno go-dilo. Národna stranka je v vseh treh mestnih okrajih zmagala, na kar niti sama računila nij. Veliko so gotovo uradniki k zmagi pripomogli, celó ker je vlada slepo na nje računila in ker so ravno uradniški glasovi vladin račun po-mešali. Po polu dne je bilo veliko slavljenje. Polovica Zagrebčanov je bila na ulicah. Z mu-ziko in zastavami na čelu je ljudstvo obhodilo glavne mestne ulice. Vse je bilo veselo, vse navdušeno. — Isti dan so bile volitve tudi po vseh družih hrvatskih mestih, in deželnih vo-lilnih okrajih, kjer je tudi vladin manever bil, ki pa tudi na deželi nij obveljal. Na večer je bilo vse natlačeno ljudij v národnej kavarni, čakajočih telegrafične vesti o izidu volitev. Na 6 do 8 narodnjaških zmag je prišla po jedna magjaronska. Narodnjaška večina je bila tedaj zagotovljena in jaz sem svobodnejši dihal. Pa vendar je prišla še jedna skušnja na mene.

Drugi dan 30. je nas predstojnik kakor

se uradnijski reče, pojedíne uradske odseke pregledaval ali lokaliziral. Skozi mojo sobo idoč nij besedice rekel, niti me pogledal nij, samo od strani sem videl jedno njegovo oko kako je srdito na me švignilo. Z družimi urad-niki je pa demonstrativno prijateljski se raz-govarjal, smejal, dovtipe delal itd. To je bilo od njega netaktno in podlo. Sicer je bil osobno pošten, pa takta nij imel. Proti polu dnevu pride prijatelj V. k meni z novico, da je vlada nam, ki smo proti njej glasovali plače obvs-tavila. „Iz kacega vira veš ti to? — Čul sem, da je Vakanović 32 uradnikov, glasivši proti vladi v Budim-Pešto prijavil z vprašanjem, da-li jim sme plače obvsstaviti?“ — Moj so-drug V. je imel pri deželnej blagajni tromesečno predplačo doznačeno, ki jo je mogel vsak čas vzdigniti. Brže bolje napiše namiro, pa gre z njo v blagajno. Jaz sem ga zvunaj čakal. Pre-cej se povrne z vestjo, da mu je blagajnik rekel, da ima ustmeni nalog od bana, da ne sme izplačevati. To se je mej magjaroni se-znanilo in mi smo morali insulte slišati, da

nam bo 1. junija Mrazović plače izplačeval. Bože moj, tedaj tako daleko gre magjaronska politična strast: zadaviti človeka! Bog mi greh odpusti, zaklel sem. — Prvega brez krajcarja. Treba je plačati stan, štacunarja, pekarja, mle-karja in še sem ter tija kak drug obrok, — pa brez krájcarja! — Kaj bo soproga rekla? — Domov sem šel precej pozno, tako, da je soproga uže spala, sicer ne bi bil mogel svojo notranjo uzrujanost pred njo skrivati. Spal nijsem celo noč. Drugi dan je bil zadnji maj. Odvažim se iti sam k blagajniku, da ga vprašam: kako je s plačami? Na moje veliko ve-selje mi reče, da v Budim-Pešti nijso potrdili Vakanovićev predlog, da se bodo plače iz-plačevale.

To je bil zadnji akt mojega volilnega so-delovanja, mnogo sem pretrpel, kakor se je mogel bralec prepričati, pa zmagali smo. De-setkrat hujša pa bi bila, da so magjaroni ve-čino v saboru dobili. V tem slučaju bi bil mor-al vsakako culico zvezati pa v svet od ne-mila do nedraga. —a—

národ vse svoje žrtvovalnega moža naše dobe. Resnične so besede mojega brata, ki mi piše v zadnjem listu: „Nesreča za národ je neprecenljivo velika; človečanstvo pak je izgubilo jednega najblagodušnejših mož.“

Najbolj zagrizeni sovražniki našega zatiranega národa, so ga spoštevali, ki so ga izpoznali; saj proti tacemu časti vrednemu možaku, najnesramnejši človek ne bi moral ináče ravnati. Njegov glas in njegovo obnašanje je marsikaterega privabilo, nazaj v naročje naše nam mile majke Slave. Kamor koli je prišel, vse se je vzbujalo, vse bilo je navdušeno za našo národno reč; on nam je bil pravi uzor národnega apostola. Povsodi kjer koli je on bil in živel, ustanovljale so se čitalnice in drugi národni zavodi in tako národno napredavalo. Vedno in povsodi je krepko branil in zagovarjal svoj národ ter neomahljivo terjál ljubezen in spoštevanje do milega nam jezika. Bil je povsodi kamor koli je prišel srčno sprejet, kakor tudi visoko čislán; kar je pa on vedno v istini vreden. Neutrudljiv delavec bil je na našem národnem polji; podpiral je duševno in materijalno kolikor mu je bilo mogoče. Žrtvoval je vse svoje; misel in imetje za svoj do zadnjega izdihljaja ljubljeni národ. Smelo rečem, da jednacih mož ima le malo naš národ. Nam je li mogoče pozabiti jednacih národnih velikanov? Ne! Nikakor ne. Skažimo se národ vreden, jednacih boriteljev: za národ, svobodo in omiko.

Skažimo tudi mi nekoliko hvaležnosti za njegov velikanski trud. Neumorno delajmo žrtvujmo kar le mogoče, da napravimo vreden častni spomin našem nepozabljivemu dr. Lavriču.

Pri tej priliki moram povedati, da pri nas na deželi je vse navdušeno in veselo; vsled tako sijajne zmage v III. razredu v Ljubljani. Slava vsim národnim volilcem. Gospodje nemškutarji, naj imajo to národno zmago v „eksempel“ za bližajoče se volitve v deželni zbor, onda čemo jim i mi pokazati, da kljubu vsej sili in tlačenju vsega kar je národnega; vendar naša reč napreduje, naj oni napenjajo „žile“ kakor le hočejo mi se jih nič ne bojimo, pripravljani bomo kakor (C. boljši da molčim če nečem, da bi ta dopis preveč dopadel necemu gospodu, kateri bi morebiti vse „Slovenske Narode“ za se pridržal.)

Tiskovna pravda „Slov. Naroda“.

Zadnjo soboto je imel urednik „Slovenskega Naroda“ J. Jurčič zopet pred c. kr. okrajno sodnijo v Ljubljani obravnavanje vsled tožbe gg. deželnega glavarja v. Kalteneggerja, drž. poslanca Schafferja in „predsednika“ iz famoznih volitev izišle kranjske trgovinske zbornice A. Drea. Toženec se je sam zagovarjal, tožitelji so bili osobno navozočni in sta tožbo zastopala glavar v. Kaltenegger in dr. Schaffer. Urednik je bil tožen, da je tiskovne postave §. 21. prestopil, ker nij hotel sprejeti pozivljan na paragraf 19. „popravka“, ki so mu ga rečeni gospodje bili poslali o članku predzadnje nedelje gledé dr. Schafferja. Urednik Jurčič se je zagovarjal opiraje se na §. 21., ki določuje, da je le neutemeljeno branjenje sprejema kacega popravka kaznjivo (un begründete weigerung).

Urednik „Slovenskega Naroda“ pak je imel vse uzroke, popolnem verjeti, da je obnašanje dr. Schafferjevo pred ministrom bilo tako, kakor ga je on risal v članku. Kajti govorilo se je o tem v vseh krogih uže dolgo prej nego

je članek izšel in govorica je izvirala iz mož stranke, h kateri tožitelji pripadajo. Kakor je iz pisma advokata dr. Mošeta, katero je urednik Jurčič sodniku predložil, razvidno, pripovedoval je to stvar z veliko indignacijo na dr. Schafferja državni poslanec velicega posestva pl. Langer na Dunaji v gostilni „Dominikanerkeller“ v družbi, v kateri so bili dr. Mošé, dr. Vošnjak, deželni poslanec Kotnik, državni poslanec grof Barbo in še drugi. Dr. Moše je izrekom g. Langerja opozoril, da bode o tem postopanju poslanca Schafferja i dalje v javnosti govoril, kar je pl. Langer dovolil s pristavkom, da je celo reč čul od g. Pongratza, ki je bil tudi na dr. Schafferja močno hud. Urednik je s prej imenovanimi poslanci govoril, vsi so potrdili, da so to res slišali in v Ljubljani je g. Langer isto še trem gg. potrdil, katere urednik imenuje.

„Po tem tacem — pravi urednik Jurčič — se smem sklicavati na §. 170 k. r. odd. 6 in trditi, da sem jaz imel uzrok več verovati besedam teh mož, katere kot zanesljive poštenjake poznam, nego pa možem tožiteljem, ki so protivniki slovenske stranke, katero tudi jaz zastopam; moral sem verjeti možem, katere osobno poznam in vem, da našem rodu in naši zemlji dobro hočejo nego pa sicer vse česti vrednim gospodom tožiteljem, katere sem vaju videti kot voditelje nemške stranke, ki je naši i vsem nasprotna. Za to moja branitev, vzeti ta popravek, nij bila neopravičena, in jaz nijsem kaznji po §. 21. tisk. zakona. Poleg tega pa tudi nij istina, da meni poslan popravek ima v sebi samo bistvene stvari, temuč on „popravlja“ in dementira tudi moj komentar, refleksije pisatelja članka. To nij stvarno.“ V tem smislu razloži toženec svoje stališče obširneje in predlaga, naj ga sodnik nekrivega izpozna, ali če meni, da nij dokazov za se dovolj prinesel, naj odloži obravnavo in naj omenjene gospode za priče pokliče.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Občni zbor obrtnijske pomočne družbe.) Vodja g. Horak začne zborovanje s sledečim govorom: „Slavni zbor! Po dokončanem letu, ki je bilo polno živega delovanja in važnega vspéha začenjám denes 20. občni zbor, pozdravljam ude te družbe, ter izročam sklep računa o delovanji in gospodarenji denarne obrtnijske pomočne družbe l. 1875. — Minolo je 20 let, odkar smo se prvokrat zbrali v tej dvorani; naš prvi pokrovitelj, njih ekscelencija preblagorodni gospod grof Chorinsky, naš pravni posvetovalc, gospod dr. H. E. Costa več častnih in pravih udov, ki so pred 20 letni z nami zborovali, so v teku tega časa umrli. Vsem naj bode čast in zahvala za njihov trud in delo, in vsem naj bode vedni prijazni spomin! — Slavni zbor! kakor je razvidno iz sklepa računa, ki ga podajám v imenu predsedništva je denarna obrtnijska družba l. 1875 imela prehoda iz roke v roko za 351.810 gld. Vsi dosedanji sklepi računov tega društva kažejo, da je društvo občevalo z 3,638.183 gl. Da se je naše društvo ustanovilo po postavi 9. aprila 1873 l., je društvu prizadejalo mnogo stroškov vendar kljubu vsemu temu ima vsak ud te družbe 5 % delila, katero se vsim, ki nečejo, da bi se jim izplačalo, vpisuje na dobiček opravičnega deleža. Kakor leta 1875, tako se bode tudi za leto 1876 posojevalo proti vplačevanji 7 % obresti in pa proti temu, da se

povrača kolek ali stempelj. — Čestiti gospodje udje! Opozorujem vas na §. 30. naših pravil, po katerih se zájem ali izposojilo daje najdalje le za 5 mesecev. Kakor kaže društveni zapisnik, bilo je v začetku pretečenega leta 321 družtenikov; izstopilo jih je 6, izključenih pa je bilo 15 in sicer zaradi tega, ker nijso izpolnivali pravih dolžnostij. Novih udov se je sprejelo 31, kateri so 62 gld. vpisnine plačali. Tiste družtenike, ki svojega opravičnega deleža s 100 gld. še nijso vplačali, prijazno opominjam, da bi se ravnali po §. 21. naših pravil, ker le na podlagi večjih opravičnih deležev more se več posojevati in družba bode imela tudi toliko več zaupanja, kolikor bolj si družteniki prizadevajo, da izpolnujejo vse dolžnosti, ki jih zahtevajo pravila. Slavna družba ljubljanske hranilnice je z ozirom na obrtnijsko stanje po svojej znani dobrohotnej volji denarni družbi v pomoč obrtnikom upala 10.000 gld. s 5 %; naša družba pa je do sedaj na to dobrovoljno upanje vzela še le 5.000 gld. Gotovo govorim po volji slavnega zbora, ako slavni družbi ljubljanske hranilnice za to dobroto v imenu družbe izrečem srčno zahvalo. — Hvaležno omenjam tudi, da je tudi slavni deželni odbor družbi v pomoč obrtnikom zaupal 6.000 gold. s 5 1/2 % obresti, katere vsake polleta naprej vplačujemo. — Leta 1875 smo si pri slavni podružnici avstrijske narodne banke izposodili 4 do 5.000 gold. Vsi ti izkazani zneski in naša rezervina zaloga, katera je konec leta 1875 znašala 12.388 gld. 92 kr., pokrivajo se in zagotavljajo z izposojilom z 93.421 gold. 82 kr., ki so se družtenikom izposodili. K sklepu opozorujem, da po izrebovanji iz odbora stopijo gospodje: Matija Gerber, Anton Klemenčič, Janez Novak in Karel Tambornino. Vsi ti se morejo zopet voliti. Za ude odbora se izvolijo gospodje: Goršič France, Novak Janez, Ničman Henrik in Gerber Matija. Za pregledovalce računov, katerim se za njih trud dovoli remuneracija se izvolijo: Regali Josip, Ziterer Janez in Střzelba Josip.

— (Učiteljsko društvo) za okraje: Brežiče, Kozje in Sevnico bo v četrtek dne 6. aprila na Vidmu zborovalo. Dotični okrajni šolski sveti so z odlokóm od 23. marca t. l. vsem učiteljem, ki imajo vsled „vrstitve“ tudi po četrtkih šolo, da bi se radi zborov udeleževali, v ta namen odpust podelili. Mnogobrojne udeležitve se nadeja Odbor.

— (G. deželni glavar v. Kaltenegger) nam piše, da v članku šte. 85 našega lista omenjenja dogodba, da je on gospoda Kobilico za volitev kandidatov v mestni odbor obdelal, je popolnem neresnična, ter da on gospoda Kobilce nij ne obiskal in tudi ne videl, tudi nikakoršnega vpliva nij imel na njegovo zadržanje pri volitvi, tudi kaj tacega nij nikakor doseči poskušal. V čitalnici se je to kot faktum govorilo sploh, tam smo i mislišali.

— (Ljubljanski Tivoli v nevarnosti.) Kukec (Bostrichus typographus) žuga opustošiti lepa sprehajališča po mestnem gozdu. Ta slaboglasni hrošč, ki je v minolih letih po Češkem toliko gozdov uničil, nahaja se po Tivoli uže v vsakem podrtem in polomljenem boru v takem številu, da je ljubje kar poštopano s črvojedino. To sem opazoval slučajno na sprehodu 1. t. m. Ve-li slavni mestni zbor za neljubega gosta? So polomljena drevesa znabiti nastavljena vaba? Zdaj bi bil uže čas za to, da se odstranijo in nevarni žužek pravilno pokonča. Fr. Z.

